

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 168/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť T. Š., T., zastúpeného advokátkou JUDr. M. Ľ., Advokátska kancelária, L., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach konaním Správy katastra v Trenčíne a konaním a rozhodnutiami Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13 Sp/61/2006-20 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžo 177/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2009 doručená sťažnosť T. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. Ľ., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) konaním Správy katastra v Trenčíne (ďalej aj „správa katastra“), Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy konaním správy katastra a krajského súdu, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, resp. čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) rozhodnutiami krajského súdu č. k. 13 Sp/61/2006-20 a najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžo 177/2008.

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že so svojimi rodičmi uzavrel 24. apríla 2006 darovaciu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k bytu č. 42 na 2. poschodí bytového domu, súpisné číslo 139, zapísaného na LV č. 1315, vedeného správou katastra, katastrálne územie Trenčianske Teplice. Sťažovateľ podal 2. mája 2006 na správe katastra návrh na vklad vlastníckeho práva k uvedenému bytu. Správa katastra návrh na vklad rozhodnutím sp. zn. V 1494/06 z 13. júla 2006 zamietla a po sťažovateľom podanom odvolaní vec postúpila na rozhodnutie krajskému súdu. Krajský súd uznesením č. k. 13 Sp 61/2006-20 zo 4. apríla 2007 odvolanie ako oneskorené odmietol. Po sťažovateľom podanom odvolaní najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 1 Sžo 97/2007 z 30. novembra 2007 uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd rozsudkom č. k. 13 Sp 61/2006-36 zo 6. mája 2008 rozhodnutie správy katastra potvrdil. Proti rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, najvyšší súd uznesením

sp. zn.1 Sžo 177/2008 z 28. apríla 2009 rozsudok krajského súdu potvrdil a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Správy katastra v Trenčíne a Krajského súdu Trenčín

4. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ku ktorému malo dôjsť postupom

správy katastra v konaní vedenom pod sp. zn. V 1494/06 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Sp 61/2006.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 246 ods. 1 OSP na preskúmavanie rozhodnutí a postupov sú vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že proti nečinnosti správy katastra mohol s'ťažovateľ podať žalobu podľa § 250t ods. 1 OSP, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodovať o takýchto žalobách vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd v tejto časti s'ťažnosť s'ťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

5. Z podanej s'ťažnosti vyplýva, že konanie o zápise vlastníckych práv k nehnuteľnosti je právoplatne ukončené, keďže správa katastra návrh na vklad rozhodnutím sp. zn. V 1494/06 z 13. júla 2006 zamietla, krajský súd rozsudkom č. k. 13 Sp 61/2006-36 zo 6. mája 2008 rozhodnutie správy katastra potvrdil a rozsudok krajského súdu po podanom odvolaní potvrdil najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Sžo 177/2008 z 28. apríla 2008, ktorý sa stal právoplatným 30. júna 2009.

6. Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom v odôvodnení sťažnosti namietal predovšetkým nedodržanie zákonných lehôt stanovených zákonom č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) konajúcou správou katastra pri rozhodovaní o návrhu na vklad do katastra a predkladaní spisu krajskému súdu po podanom odvolaní.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13 Sp 61/2006-36 zo 6. mája 2008 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžo 177/2008 z 28. apríla 2009

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala... v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Podľa čl. 14 ods. 1 paktu každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo o akomkoľvek trestnom obvinení vznesenom proti nemu.

8. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, podľa ktorých sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných

právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). K uvedenému je potrebné uviesť, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, a preto je podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitelné účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

K časti, v ktorej sťažovateľ namieta, že postupom krajského súdu a najvyššieho súdu došlo k porušeniu označených práv tým, že sa nemohol vyjadriť k stanovisku správy katastra k podanému odvolaniu, ktoré pri svojom rozhodovaní zbral do úvahy ako krajský

súd, tak aj najvyšší súd, ústavný súd poznamenáva, že postup oboch súdov vzhľadom na charakter správneho súdnictva bol ústavný a náležité odôvodnený.

9. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv krajským súdom ústavný súd uvádza, že sťažovateľ využil možnosť podania odvolania priznanú mu Občianskym súdnym poriadkom, na základe ktorého vo veci rozhodol najvyšší súd.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľa však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľa. Sťažovateľova nespokojnosť s obsahom rozhodnutia najvyššieho súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným.

10. Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžo 177/2008 z 28. apríla 2009 obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov na jeho výrok a ústavný súd nezistil porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmto súdom podľa čl. 46 až čl. 50 ústavy a ani to, že by závery najvyššieho súdu o potvrdení rozsudku krajského súdu boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov najvyššieho súdu. Tvrdenia sťažovateľa preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo nepriaznivým výsledkom pre sťažovateľa, čo však nemožno spájať s pojmom spravodlivý proces a s porušovaním jeho princípov.

Z týchto záverov ústavného súdu vyplýva, že sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 14 ods. 1 paktu rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu, je zjavne neopodstatnená.

K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy

11. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Ústavný súd konštatuje, že ak rozhodnutím krajského súdu a najvyššieho súdu v označenom konaní nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, potom už neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Napokon ústavný súd pripomína aj svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2010